Μεταμοσχεύσεις και εικαζόμενη συναίνεση (Αθανάσιος Αβραμίδης, Καθηγ. Παθολογίας Παν/μίου Αθηνών)

Categories : ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Date : 19 Απριλίου, 2013

Οἱ μεταμοσχεύσεις ἀπετέλεσαν ἕνα θαυμάσιο ἐπιστημονικὸ ἐπίτευγμα, τὸ ὁποῖο συνετελέσθη ἀπὸ ἐκλεκτὲς ἐπιστημονικὲς διάνοιες. Σώζουν ζωὲς ἀνθρώπων καὶ ἄλλων καθιστοῦν δυνατὴ τὴν μακρότερη καὶ καλύτερη ἐπιβίωσή τους.
Γιὰ τὶς μεταμοσχεύσεις χρειάζονται μοσχεύματα, τὰ ὁποῖα λαμβάνονται ἀπὸ ἐθελοντὲς δότες ὀργάνων. Λόγῳ ὅμως τῆς ραγδαίας ἐξελίξεως τῶν μεταμοσχεύσεων, οἱ ἀνάγκες σὲ ὄργανα πρὸς μεταμόσχευση αὐξήθηκαν σημαντικῶς, καὶ οἱ ἐθελοντικὲς προσφορὲς δὲν μποροῦσαν, πλέον, νὰ τὶς καλύψουν.

Ἐπινοήσεις ἀπόκτησης ὀργάνων γιὰ τὶς μεταμοσχεύσεις

Ἡ ἐπινόηση τρόπων, μεθόδων ἀλλὰ καὶ τεχνασμάτων ἀπέβλεπε στὴν ἀπόκτηση τῶν ἀναγκαίων ὀργάνων. Μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡ «χαλάρωση τῶν κριτηρίων θανάτου». Καὶ «ἡ περικοπὴ τοῦ ἀναγκαίου χρόνου ἐπιβεβαίωσής του». Ἀλλὰ καὶ **ἡ ὑφαρπαγὴ τῆς ὑπογραφῆς «προσφορᾶς ὀργάνων» μὲ τὸν ν.2737/99, ἄρθρο 12 παρ. 3**.

Μέ τὴν παρ. 6 τοῦ ἄρθρου 12: «*Ὅταν ὁ θεράπων ἰατρὸς (στὴ Μονάδα Ἐντατικῆς θεραπείας) διαγνώσει νέκρωση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ στελέχους, ὑποχρεοῦται νὰ διακόψει τὴν προσφερομένη βοήθεια μὲ τεχνητὰ μέσα, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ὑποψηφίου δότη ὀργάνων, ὁπότε συνεχίζεται ἡ τεχνητὴ ὑποστήριξη, ὥστε τὰ ζωτικά του ὄργανα –καίτοι χαρακτηρίζονται πλέον «πτωματικὰ»— νὰ διατηρηθοῦν ζωντανὰ γιὰ τὴ μεταμόσχευση*».

Ἡ διάταξη αὐτή, ὅμως, ἐκτὸς ἀπὸ λανθασμένη εἶναι καὶ ἄδικη. Διότι, ἀφ᾽ ἑνὸς **«ἡ νέκρωση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ στελέχους» δὲν εἶναι ταυτόσημη μὲ τὸν «βιολογικὸ θάνατο»**, ἀφ᾽ ἑτέρου ἄνθρωποι χαρακτηρισθέντες «ἐγκεφαλικῶς νεκροὶ» ἐπαναφέρθηκαν στὴ ζωή. Προφανῶς, λοιπόν, ἐπρόκειτο περὶ βαρέως πασχόντων. Ἐνῶ ἡ διακοπὴ τῆς τεχνητῆς βοήθειας θὰ ἰσοδυναμοῦσε μὲ φόνον!

Στὸ νομοσχέδιο τοῦ νόμου αὐτοῦ ὑπῆρχαν καὶ διατάξεις περὶ «εἰκαζομένης συναίνεσης» καὶ «μὴ εἰκαζομένης ἄρνησης». Οἱ ἀντιδράσεις ὅμως τῶν «φορέων», τῆς κοινωνίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀνάγκασαν στὴν ἀπόσυρσή τους.

Ἡ εἰκαζομένη συναίνεση

Τὴν «εἰκαζομένη συναίνεση» ἐπανέφερε στὸ προσκήνιο ὁ ὑπουργὸς Ὑγείας καὶ Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης κ. Ἀνδρέας Λοβέρδος μὲ ἄλλο νομοσχέδιο τὸ 2011, ἀποβλέπων κατὰ κύριο λόγο «στὴν αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δοτῶν ὀργάνων». Ἕνα νομικοφανὲς κατασκεύασμα «χρηστικῆς σκοπιμότητας» πρὸς ἀπόκτηση ὀργάνων γιὰ τὶς μεταμοσχεύσεις ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐν ὅσῳ ζοῦσαν δὲν εἶχαν δηλώσει ἐγγράφως ὅτι «δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ εἶναι δωρητὲς ὀργάνων».

Κατὰ τὸν «διάλογο μὲ τοὺς καθ' ὕλην ἁρμόδιους φορεῖς» ὅμως, ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, **ἐξεφράσθησαν σοβαρὲς ἐνστάσεις**: α) Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.) κ. Ἰωάννης Βλαχογιάννης, ἐξέφρασε τὴν ἀντίθεσὴ του, ὑποστηρίξας ὅτι: «*Ὁ νόμος δὲν θὰ φέρει τὴν προσδοκωμένη αὔξηση τῶν δοτῶν, καὶ θὰ πλήξει τὸ κῦρος τῶν μεταμοσχεύσεων. Θὰ ἐνδυναμώσει δὲ τὴν καχυποψία τῶν πολιτῶν. Θὰ δημιουργήσει πρόβλημα στὶς Μονάδες Ἐντατικῆς Θεραπείας, καὶ οἱ γιατροὶ θὰ γυρίσουν τὶς πλάτες στὶς μεταμοσχεύσεις*». β) Ὁ κ. Πέτρος Ἀλιβιζάτος, τοῦ Ὠνασείου Καρδιοχειρουργικοῦ Κέντρου Μεταμοσχεύσεων, ἐπεσήμανε τὴν ὑστέρηση τῶν Μονάδων Ἐντατικῆς Θεραπείας, οἱ ὁποῖες «*δὲν παράγουν δότες σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴ διαπίστωση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ θανάτου*», ὅταν ἀκόμη καὶ μεγάλες πανεπιστημιακὲς μονάδες δὲν δίνουν περισσότερα ἀπὸ ἕνα μόσχευμα τὸν χρόνο. («Καθημερινὴ», 12.4.2011).

Ὁ Μητροπολίτης Μεσογαίας Νικόλαος, πρόεδρος καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς τῆς Ι.Σ.Ε.Ε., σέ ἄρθρο του στὴν ἐφημερίδα «Τὸ Βῆμα» στὶς 10.4.2011 ἔγραψε ὅτι: «***Ἡ εἰκαζομένη συναίνεση δὲν ἔχει ἠθικὸ ἔρεισμα, καὶ συναίνεση ποὺ εἰκάζεται δὲν εἶναι συναίνεση***».

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπέσυρε τὸν ἐκπρόσωπό της ἀπὸ τὸν Ἐθνικὸ Ὀργανισμὸ Μεταμοσχεύσεων, μὴ ἀποδεχομένη τὴν «εἰκαζομένη συναίνεση».

Πέντε καθηγηταὶ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μὲ «ἀνοικτὴ ἐπιστολή τους πρὸς τοὺς Βουλευτάς», διαβεβαιώνουν ὅτι: «***Ἡ τακτικὴ τῆς εἰκαζομένης συναίνεσης πάσχει ἐμφανῶς ἀπὸ ἔλλειμμα δημοκρατικοῦ φρονήματος*** *καὶ θὰ προκαλέσει μείζονες ἀντιδράσεις... Ποιὸς γιατρὸς θὰ τολμήσει νὰ ἀφαιρέσει ζωτικὰ ὄργανα ἀπὸ ἐγκεφαλικῶς νεκρὸ ἀσθενὴ, ἐὰν ὑπάρχει σαφὴ ἀντίρρηση τῶν ἀμέσων συγγενῶν του;... **Συναίνεση ὑπάρχει μόνον ὅταν αὐτὴ ἔχει δηλωθεῖ ρητῶς καὶ ἐγγράφως, καὶ ὄχι ὅταν τεκμαίρεται***». Κατέληγαν δὲ ἐπισημαίνοντες: «*Σήμερα οἱ μεταμοσχεύσεις βασίζονται στὸν θεσμὸ τῆς δωρεὰν προσφορᾶς ὀργάνων, καὶ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο περιβάλλονται μὲ ἰδιαίτερη κοινωνικὴ αἴγλη. Ἐὰν ὁ θεσμὸς τῆς δωρεᾶς ὑποκατασταθεῖ ἀπὸ μιὰ κρατικὴ ἐπιταγή, ποὺ ἐπιβάλλει τὴν ἀφαίρεση ὀργάνων, οἱ μεταμοσχεύσεις μοιραῖα θὰ*

στερηθοῦν καὶ τὴν αἴγλη τους»!

Ὁ ὑπουργὸς κ. Λοβέρδος, ὅμως, —παρ᾽ ὅλη τὴν πολεμικὴ γιὰ τὴν «εἰκαζομένη συναίνεση», καὶ μὲ τὸν χαρακτηρισμό της ἀκόμη ὡς ἀντισυνταγματικῆς κατὰ τὸ ἄρθρο 2 παρ.1 καὶ τὸ ἄρθρο 5 παρ.1— εἰσήγαγε τὸ νομοσχέδιό του στὴ Βουλὴ «ὡς ἀρχικῶς εἶχε στὶς βασικές του γραμμές».

Οἱ ἀντιδράσεις ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὶς συζητήσεις στὴ Βουλὴ ἀκόμη καὶ ἀπὸ «φίλια» πρόσωπα, οὐδόλως τὸν ἔκαμψαν. Λόγῳ ὅμως τῶν σφοδρῶν ἀντιπαραθέσεων, ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Μεταμοσχεύσεων καθηγητὴς Νεφρολογίας κ. Ἰωάννης Βλαχογιάννης, ὁ ἔνθερμος αὐτὸς ὑποστηρικτὴς τῶν μεταμοσχεύσεων, ὑπέβαλε ἀμέσως τὴν παραίτησή του.

Τὸ νομοσχέδιο γιὰ τὴν «εἰκαζομένη συναίνεση», ἐν τέλει, ἔγινε ὁ νόμος 3984 τοῦ 2011 (ΦΕΚ Α΄ ἀρ. φύλλου 150, 27.6.2011).

Κατὰ τὸ ἄρθρο 9 παρ. 5. «*Ἡ Ἀφαίρεση ὀργάνων ἀπὸ θανόντα δότη διενεργεῖται μετὰ τὴν ἐπέλευση τοῦ θανάτου, κριτήριο γιὰ τὸν ὁποῖο εἶναι ἡ νέκρωση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ στελέχους, σύμφωνα μὲ τὰ εὐρέως ἀποδεκτὰ καὶ σύγχρονα δεδομένα τῆς ἐπιστήμης, ὅπως ὁρίζεται στὴν ἀπόφαση τοῦ ΚΕ.Σ.Υ. περὶ τοῦ ἐ γκεφαλικοῦ θανάτου (ἀπόφαση 9 τῆς 21/20. 3.1985).*

Ἡ ἀπόφαση ὅμως αὐτὴ τοῦ ΚΕ.Σ.Υ. τοῦ 1985, **ἔχει ἀπὸ ἐτῶν ἀποδειχθεῖ ἐπιστημονικῶς λανθασμένη**. Καὶ εἶναι ἀπολύτως βέβαιο ὅτι ἡ ἀναφερομένη ὡς «νέκρωση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ στελέχους» **εἶναι ἀνεπαρκὴς** γιὰ τὴ διάγνωση τοῦ «ἐγκεφαλικοῦ θανάτου». Οὐδόλως δὲ ταυτίζεται μὲ τὸν «βιολογικὸ θάνατο». (Κ. Καρακατσάνης: «Ἐγκεφαλικὸς θάνατος». Ταυτίζεται μὲ τὸν θάνατο τοῦ ἀνθρώπου; Ἐκδ. Β΄ 2001. Ἀθ. Ἀβραμίδη: Μεταμοσχεύσεις καὶ Ἐκκλησία, ἐκδ. «ΤΗΝΟΣ» 2007, σ.20).

Ἡ ἐπινόηση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ θανάτου

Τὴν «νέκρωση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ στελέχους» ἀνήγαγε σὲ «ἐγκεφαλικὸ θάνατο» ἡ ad hoc, δηλαδή, ἡ «ἐπὶ τούτῳ συσταθεῖσα» Ἐπιτροπὴ τοῦ Χάρβαρντ. Στόχος τῆς ὁποίας ἦταν: 1ον Ἡ δημιουργία τοῦ ὅρου «ἐγκεφαλικὸς θάνατος». 2ον Ὁ προσδιορισμὸς καὶ ἡ περιγραφὴ τῶν «ἐγκεφαλικῶς νεκρῶν», μὲ σκοπὸ τὴν προαγωγὴ τῶν μεταμοσχεύσεων καί, 3ον Ὁ περιορισμὸς τοῦ χρόνου παραμονῆς τῶν ἀσθενῶν στὶς Μ.Ε.Θ. (α) «γιά οἰκονομικοὺς λόγους» ἀλλὰ καὶ (β) γιὰ τὴν εὐχερέστερη «δημιουργία ἄδειων κρεβατιῶν». «Φροντίζοντας καὶ νὰ ἀπαλειφθοῦν ἀπὸ τὸ τελικὸ κείμενο φράσεις μὲ διαφωνίες καὶ ἀμφισβητήσεις».

Αὐτὰ προέκυψαν ἀπὸ διεξοδικὴ ἔρευνα στὰ Ἀρχεῖα τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ

τοῦ 1968. (Mita Giacomini, στό Soc. Sci. Med., 33:1465–82, 1997).

Ὁ «ἐγκεφαλικός θάνατος» ἀμφισβητεῖται ἀπὸ ἐρευνητὲς παγκοσμίου κύρους, καὶ θεωρεῖται ἐπιστημονικὴ ἐπινόηση πρὸς ἐξυπηρέτηση τῶν μεταμοσχεύσεων.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μᾶλλον ἀβασάνιστα ἀπεφάνθη μὲ τὸ ἄρθρο 12 «τῶν 55 Βασικῶν Θέσεών της ἐπὶ τῆς Ἠθικῆς τῶν Μεταμοσχεύσεων» ὅτι: «*...ἂν καὶ δὲν εἶναι ἀρμοδία θὰ ἠμποροῦσε νὰ δεχθῆ τὴν διεθνῶς ὁμόφωνον ἄποψιν ὅτι ὁ ἐγκεφαλικὸς θάνατος ταυτίζεται μὲ τὸ ἀμετάκλητον βιολογικὸν τέλος τοῦ ἀνθρώπου*». Διότι πρόκειται γιὰ μιὰ «ἄποψη» καὶ μόνον. Ἡ ὁποία **ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ εἶναι «ὁμόφωνος»**. Καὶ **οὐδόλως ταυτίζεται ὁ λεγόμενος «ἐγκεφαλικὸς θάνατος»** —εἰς τὸν ὁποῖο τεχνηέντως ἀνήγαγε ἡ ad hoc Ἐπιτροπὴ Χάρβαρντ τὴν «νέκρωση τοῦ ἐγκεφαλικοῦ στελέχους»— **μὲ τὸ ἀμετάκλητο βιολογικὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου»**.

Λανθασμένως δὲ μὲ τὸ ἄρθρο 13 ἔσπευσε νὰ ἀποδεχθεῖ τὸν «ἐγκεφαλικὸ θάνατο» ὡς τὸ βιολογικὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου», δεχομένη ὅτι: «...ἡ τεχνητὴ ὑποστήριξις τῆς ἀναπνοῆς προσωρινῶς ἀναχαιτίζει τὴν διαδικασίαν ἀποσυνθέσεως τοῦ σώματος ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ψυχῆς».

Τὸ βιβλίο «Ἐκκλησία καὶ Μεταμοσχεύσεις» τῆς Ι.Σ.Ε.Ε. εἶναι διαποτισμένο μὲ τὴν ἀντίληψη ὅτι: «*ὁ ἐγκεφαλικὸς θάνατος ταυτίζεται μὲ τὸ ἀμετάκλητον βιολογικὸν τέλος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου*». Ἐνῶ **κατὰ τὰ σύγχρονα ἐπιστημονικὰ δεδομένα «ὁ «ἐγκεφαλικῶς νεκρὸς» δὲν εἶναι καὶ «βιολογικῶς νεκρὸς»**. Καὶ **ὁ λεγόμενος «ἐγκεφαλικὸς θάνατος» δὲν εἶναι καὶ ὁ «βιολογικὸς θάνατος» τοῦ ἀνθρώπου**.

Ἀναδιπλώσεις

Πρὸ τῶν πιέσεων γιὰ τὴν «εἰκαζομένη συναίνεση», ὁ κ. Λοβέρδος εἶπε στὴ Βουλὴ ὅτι: «*θὰ ξανασκεφθεῖ τὴ διάταξη τῆς «εἰκαζομένης συναίνεσης*». Καὶ ὅτι: «*Ὁ νόμος θὰ ἐφαρμοσθεῖ ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνια, ἀφοῦ στὸ μεταξὺ θὰ ἐνημερώσει τοὺς πολίτες, γιὰ νὰ δεχθοῦν τὴν εἰκαζομένη συναίνεση, ἡ ὁποία εἶναι καὶ τὸ ἀγκάθι καὶ τὸ πλέον συζητούμενο θέμα*»... «*Δὲν βλάπτει, ὅμως, —συμπλήρωσε— νὰ ὑπάρχει ὡς πρόβλεψη στὸ δικαιϊκό μας σύστημα*» («Καθημερινή», 25.5.2011).

Κάπως περίεργη, βεβαίως, αὐτὴ ἡ «πρόβλεψη». Ὅταν, μάλιστα, εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ «εἰκαζομένη συναίνεση» δὲν ἔχει ἐφαρμοσθεῖ ποτὲ καὶ πουθενά. Καὶ στὴν Ἱσπανία, ὅπου ἔχει νομοθετηθεῖ, καὶ ἐκεῖ δὲν ἐφαρμόσθηκε.

Στὸν ψηφισθέντα νόμο 3984/2011, τό ἄρθρο 9 παρ. 2 διαλαμβάνει: «*Ἡ ἀφαίρεση*

*όργάνων ἀπὸ θανὸν πρόσωπο πραγματοποιεῖται ἐφ᾽ ὅσον, ὅσο ζοῦσε, δὲν εἶχε ἐκφράσει τὴν ἀντίθεσή του σύμφωνα μὲ τὴν παρ. 3. [**Σημ. Ἄλλης Ὄψεως:** Για την ακρίβεια να σημειώσουμε ότι το άρθρο 9 του ν. 3984/2011, τροποποιήθηκε, με το ν. 4075/ΦΕΚ 89/11.4.2012, ως εξής: «Η αφαίρεση ενός ή περισσοτέρων οργάνων από ενήλικο, θανόν πρόσωπο πραγματοποιείται εφόσον, όσο ζούσε, δεν είχε εκφράσει την αντίθεσή του σύμφωνα με την παράγραφο 3.* ***και κατόπιν συναίνεσης της οικογένειάς του****»].* Στὴν ὁποία περιγράφεται ἡ **διαδικασία ὑποβολῆς τῆς «δήλωσης ἀντίθεσής του» γιὰ τὴν ἀφαίρεση ὀργάνων του μετὰ θάνατον. Τὴν ὁποία ὀφείλει νὰ ἀποστείλει στὸν Ἐθνικὸ Ὀργανισμὸ Μεταμοσχεύσεων ἐπικυρωμένη ἀρμοδίως γιὰ τὸ γνήσιο τῆς ὑπογραφῆς της**, ὥστε ἡ ἄρνησή του νὰ καταχωρηθεῖ στὰ ἀρχεῖα της.

Ἐὰν ὅμως ἀδιαφόρησε νὰ προβεῖ στὴν γραφειοκρατικὴ αὐτὴ διαδικασία ἢ γιὰ ἕνα ὁποιονδήποτε λόγο —ἠθελημένα ἢ μὴ— ἡ δήλωσή του αὐτὴ δὲν καταχωρήθηκε στὸν Ε.Ο.Μ., αὐτομάτως ἀντιμετωπίζεται ὡς δότης ὀργάνων, καὶ παρὰ τὴ θέλησή του.

Ἡ διάταξη τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 9 ὁρίζει: «*Ἡ ἔναρξη ἰσχύος τῆς παρούσης παραγράφου ἀρχίζει τὴν 1η.6.2013*. Δηλαδή, σὲ 40 ἡμέρες ἀπὸ σήμερα.

Χρήσιμες πληροφορίες. Διότι οἱ καιροὶ οὐ μενετοί.

1. Οὐδεμία προετοιμασία τῶν πολιτῶν ἔχει γίνει, γιὰ νὰ δεχθοῦν τὴν «εἰκαζομένη συναίνεση». Ἑπομένως ὁ ὅρος τῆς ἐνημέρωσης, τὸν ὁποῖο ἔχει θέσει ὁ κ. Λοβέρδος ὡς προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐφαρμογή της ἀπὸ 1ης.6.2013, δέν ἔχει ἐκπληρωθεῖ.

2. Στήν «εἰκαζομένη συναίνεση», μπορῶ νὰ εἰκάσω βάσει κάποιων δεδομένων. Νὰ ὑποθέσω τοὺς λόγους ὡς πιθανὴ ἐκδοχὴ γιὰ ὁρισμένο ζήτημα. Εἶναι ὅμως θεμιτὸ νὰ βασίζεται κανεὶς σὲ εἰκασίες, πιθανότητες, ὑποθέσεις «τρίτων» γιὰ «συναίνεση» ἐπὶ ἑνὸς τόσο σοβαροῦ ζητήματος;

3. «Συναίνεση» σημαίνει ὅτι ἐκφράζω «σύμφωνη γνώμη». Ποιὸς ὅμως μὲ ποιὸν καὶ σὲ τὶ «συναινεῖ»; Καὶ μὲ ποιὸ δικαίωμα παρεμβαίνει «ἕνας τρίτος», στὴν μὴ δηλωθεῖσα ἐγγράφως ἐν ζωῇ βούληση ἑνὸς «ἐγκεφαλικῶς νεκροῦ»;

4. Τό «Brain death» is not death, δηλαδή, «Ὁ ἐγκεφαλικὸς θάνατος» δὲν εἶναι θάνατος, ἦταν ὁ τίτλος, μὲ τὸν ὁποῖο παρουσιάσθηκε παγκοσμίως «Ἡ Διακήρυξη τῆς Παπικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν» ἀπὸ τὸ διαδίκτυο τῆς Ρ/Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ὁποία προέκυψε: «Με τὰ ἀπὸ τὴν ἐπανεξέταση πρὸς ἐπαλήθευση τῆς ἐγκυρότητος τῶν κριτηρίων τοῦ ἐγκεφαλικοῦ θανάτου ἐπὶ ἑνὸς καθαρῶς ἐπιστημονικοῦ ἐπιπέδου», τὴν ὁποία εἶχε ζητήσει ὁ Πάπας Παῦλος–Ἰωάννης ὁ Β΄ ἀπὸ τὴν Συνδιάσκεψη τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν», (ἡ

ὁποία συνῆλθε ἀπὸ 2 ἕως 3 Φεβρουαρίου, 2005).

5. Ὁ **Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ἱερόθεος** γράφει στὸ «Ἐκκλησία καὶ Μεταμοσχεύσεις» τῆς Ι.Σ.Ε.Ε. (σελ. 353 καὶ 359): «***Στὴ περίπτωση τοῦ λεγομένου ἐγκεφαλικοῦ θανάτου, ὅταν μερικὰ ὄργανα κινοῦνται μὲ ὑποστηρικτικὲς ἐνέργειες, καὶ τότε ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνεργεῖ ἡ ψυχὴ μέσα στὸν ἄνθρωπο, ἐφ᾽ ὅσον ἐνεργεῖ σὲ ἄλλο σωματικὸ ὄργανο[...]. Καὶ ἐφ᾽ ὅσον λειτουργεῖ ἡ καρδιά, λειτουργεῖ καὶ ἡ νοερὰ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου, ἀκόμη κι ἂν δὲν ἔχει συνείδηση τοῦ περιβάλλοντος κόσμου***».

6. Κατὰ τὴν «Ἐπιστημονικὴ καὶ Θεολογικὴ ἡμερίδα» τῆς Μητροπόλεως Γλυφάδας στὶς 11 Μαρτίου 2012, ἀπεδείχθη μετὰ λόγου γνώσεως ἐπὶ τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων ὅτι, «Ὁ λεγόμενος ”ἐγκεφα-λικὸς θάνατος” δὲν εἶναι θάνατος».

Γιὰ τὸ μέλλον τῶν μεταμοσχεύσεων

Τὰ «ξενομοσχεύματα ἀπὸ ζῶα», ὡς ὑποκατάστατα τῶν ὁμοιομοσχευμάτων ἀπὸ ἀνθρώπους, εἶναι ἕνα ἰδιοφυὲς ἐπιστημονικὸ ἐπί τευγμα. Μὲ τὰ ξενομοσχεύματα ἔχουν μειωθεῖ καὶ οἱ ἀνάγκες ἐξεύρεσης ὀργάνων ἀπὸ ἀνθρώπους. Πιστεύεται δὲ ὅτι «θὰ ἀποτελέσουν τὴν πιὸ βιώσιμη λύση γιὰ τὸ μέλλον τῶν μεταμοσχεύσεων».

Τὰ πράγματα μὲ τὶς μεταμοσχεύσεις ἀποκτοῦν, πλέον, διαφορετικὴ διάσταση μὲ τὴν ἀνάπτυξη στὸ ἐργαστήριο «πολυδύναμων ἐμβρυοκυττάρων ἀπὸ ὥριμα δερματικὰ κύτταρα», ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ μποροῦν νὰ ἀναπτύσσονται ὄργανα γιὰ τὶς μεταμοσχεύσεις, καὶ μάλιστα μὲ ταχεῖς ρυθμούς, χωρὶς τὴν ἀνάγκη ἐμβρυϊκῶν κυττάρων ἀπὸ κλωνοποίηση. Χωρίς, ἐπομένως, τοὺς δεοντολογικοὺς περιορισμοὺς ἐκ τῆς Βιοηθικῆς, καὶ χωρὶς τὶς ἀναστολὲς ἀπὸ λόγους Θρησκευτικοὺς καὶ Πίστεως.

Ἔχει δὲ ἤδη ἐπιτευχθεῖ καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ ἱκριώματος, δηλαδή, τῆς «σκαλωσιᾶς», πάνω στὴν ὁποία θὰ ἀναπτύσσονται τὰ κύτταρα «τοῦ κατὰ παραγγελίαν» νέου ὀργάνου, ἐνῶ συγχρόνως ἡ σκαλωσιά του θὰ αὐτοδιαλύεται. Καί, μάλιστα, χωρὶς τὸν κίνδυνο ἀπόρριψης τοῦ νέου ὀργάνου, ἐπειδὴ τὰ βλαστοκύτταρα θὰ προέρχονται ἀπὸ τὸν ἴδιο ἄνθρωπο, στὸν ὁποῖο θὰ μεταμοσχευθεῖ. Εἶναι ἡ ἐλπίδα τῆς «αὔριον».

Συμπεράσματα

Ἡ «εἰκαζομένη συναίνεση» τοῦ νόμου 3984/2011 εἶναι ἕνα **ἐπιστημονικοφανὲς τέχνασμα** μὲ νομικίστικες προσαρμογὲς κατὰ τὶς ἐπιδιώξεις τῶν ἐμπνευστῶν της,

πρὸς ὑφαρπαγὴ ζωτικῶν ὀργάνων γιὰ τὶς μεταμοσχεύσεις.

Μὲ τὴν «εἰκαζομένη συναίνεση**» καταργεῖται ἡ ἰδιοπροσωπία καὶ τὸ αὐτεξούσιο τοῦ ἀνθρώπου, μὲ πλήρη ἀδιαφορία καὶ γιὰ τὴν ἱερότητα τοῦ σώματος τοῦ νεκροῦ**.

Κατὰ τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία «***ἡ ὑφαρπαγὴ τοῦ αὐτεξουσίου τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο***».

Μὲ τὴν διάγνωση τοῦ «ἐγκεφαλικοῦ θανάτου», **ἄσχετοι πρὸς τὸν θανόντα θὰ ἐκχωροῦν μὲ τὴν «**εἰκαζομένη συναίνεση**» τὰ ζωτικὰ ὄργανά του ὡς δῆθεν «πτωματικὰ» γιὰ τὶς μεταμοσχεύσεις**, ποὺ ἐνδέχεται νὰ ἰσοδυναμεῖ καὶ μὲ φόνο.

Πρόκειται, συνεπῶς, γιὰ πλήρη **εὐτελισμὸ τῆς προσωπικότητας τοῦ ἀνθρώπου**, ὡσὰν νὰ εἶναι «res», δηλαδὴ ἕνα «πράγμα» ἢ μιὰ χαλασμένη μηχανή, ἀπὸ τὴν ὁποία μποροῦν νὰ παίρνουν κομμάτια της ὡς ἀνταλλακτικά.

Ὁ σκοπὸς ἐξεύρεσης ὀργάνων γιὰ τὶς μεταμοσχεύσεις «**δὲν ἐξαγιάζει τὰ μέσα**». Καὶ δὲν μπορεῖ κανείς, μὲ τὸ «ἔτσι θέλω» τῆς «εἰκαζομένης συναίνεσης» νὰ ἁρπάζει τὰ ὄργανα ἑνὸς ἄλλου, καταστρέφοντας καὶ κάθε εὐγενὲς αἴσθημα ἀλτρουϊσμοῦ καὶ ἀγάπης τῆς ἰδεολογίας ὑπὲρ τῶν μεταμοσχεύσεων.

Αὐτά, βεβαίως, ἐκτὸς ἀπὸ κατακριτέα ὑπὲρ τοῦ λήπτη, εἶναι καὶ περιφρονητικὰ γιὰ τὸν δότη στὰ ὅρια τῆς ἀπανθρωπιᾶς.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἡ «εἰκαζομένη συναίνεση» πρέπει νὰ καταργηθεῖ.

Χρειάζεται ὅμως μεθοδευμένη καὶ ἀδιάκοπη προσπάθεια, διότι οἱ ἑτέρωθεν λόγοι εἶναι πολλοί. Πολλὰ δὲ καὶ τὰ διάφορα ἰδιοτελῆ συμφέροντα ἄλλων.

Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ δώσει «σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν (αἰσίαν) ἔκβασιν, γιὰ νὰ εὐλογοῦνται καὶ οἱ μεταμοσχεύσεις, οἱ ὁποῖες πρέπει νὰ προάγονται, ὄχι ὅμως καὶ καθ᾽ οἱονδήποτε τρόπον, ὡς καὶ ἡ «εἰκαζομένη συναίνεση».

(Πηγή: «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ», 19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013)

Διαβάστε περισσότερα ἄρθρα για το ζήτημα του «εγκεφαλικού θανάτου» και των μεταμοσχεύσεων από «πτωματικούς» δότες στο σχετικό ΑΦΙΕΡΩΜΑ ***της Άλλης Όψεως.***